

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16, 5/22 i 31/24) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2022. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA – OPĆI IZBORI 2022. GODINE SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-385/23
Sarajevo, 25.03.2025. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije	5
Obim revizije	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1 NALAZI	6
5.2 PREPORUKE	19

MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom finansijskih izvještaja za 2022. godinu, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 8. stav (1) i (4), člana 6. stav (2), člana 11. i člana 12. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaji ukazuju da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u 2022. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka. Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	355.740,40	12,01
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	123.065,00	4,15
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	83.250,00	2,81
4.	Prihodi od imovine (3-c)	571.136,83	19,28
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	5.851,20	0,20
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	1.823,313,08	61,55
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.962.356,51	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	124,48	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	2.962.480,99	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 2.921.968,18 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv je SDP BiH.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine upisana je u registar Kantonalnog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: R-I-1/99 od 16.03.1999. godine. Rješenjem broj: 065-0-F1-15-000002 od 05.03.2015. godine, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je upisana u registar Općinskog suda u Sarajevu.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Alipašina 41.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Nermin Nikšić, predsjednik stranke i Elvir Karajbić, generalni sekretar.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2022. godinu je Elvir Karajbić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Glavni odbor SDP BiH,
- 10 kantonalnih odbora,
- 8 regionalnih odbora,
- 9 gradskih odbora,
- 94 općinska odbora,
- SDP BiH Brčko distrikta BiH,
- Forum žena SDP BiH,
- Forum mladih SDP BiH,
- Forum seniora SDP BiH i
- Forum sindikalnih aktivista.

3. OPIS REVIZIJE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine i to sljedećih organizacionih dijelova političke stranke:

- Glavnog odbora SDP BiH,
- KO SDP Srednjobosanskog kantona,
- GO SDP Tuzla i
- GO SDP Banja Luka.

Cilj revizije je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH.

Obim revizije finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu finansijske dokumentacije i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju obavila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine u periodu od 2004. do 2021. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i reporukama stranci: da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava; da priloge prikupljene u gotovom novcu putem blagajne uplaćuje na transakcijski račun u roku od 10 dana od dana uplate članarine u blagajnu; da u skladu sa odredbom člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, priloge uplaćuje na račun centrale stranke; da se ne finansira iz zabranjenih izvora; da u skladu sa odredbama člana 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka uspostavi interne finansijske kontrole nad nižim organizacionim dijelovima političke stranke radi sprečavanja pogrešnog evidentiranja prihoda i rashoda; da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi i vodi pravilne i potpune evidencije o osnovnim sredstvima, novčanim sredstvima, prihodima, rashodima i obavezama; da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka; da sačinjava potvrde u skladu sa članom 6. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka; da izvrši popis osnovnih sredstava i da u poslovnim knjigama uspostavi evidencije o svojoj imovini; da usaglasi svoje obaveze sa dobavljačima i provede

odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama i da poštuje i druge propise, prevashodno poreske, iz kojih proističu dodatne obaveze i troškovi.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu, utvrđeno je da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Politička stranka je svojim programom utroška sredstava za 2022. godinu, koji je donijela 16.12.2021. godine, planirala troškove u iznosu od 2.427.000,00 KM.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu stranka je iskazala ostvarene troškove u iznosu od 2.921.968,18 KM, što uključuje amortizaciju u iznosu od 98.559,13 KM.

Klasifikacija planiranih troškova u programu utroška sredstava, te klasifikacija ostvarenih troškova u finansijskom izvještaju nisu izvršeni na način kojim bi se obezbijedila potpuna transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim.

(1) Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine mimo programa utroška sredstava ostvarila troškove u iznosu od 797.314,07 KM.

Politička stranka je planirane troškove prekoračila za iznos od 317.195,46 KM, dok troškove koje je ostvarila u iznosu od 480.118,61 KM, uopšte nije planirala.

- Troškove bruto plaća zaposlenih, koje je planirala u iznosu od 450.000,00 KM, stranka je ostvarila u iznosu od 547.952,75 KM.
- Naknade za topli obrok, regres i prevoz na posao i s posla, koji su planirani u iznosu od 100.000,00 KM ostvareni su u iznosu od 111.953,00 KM.
- Troškove reprezentacije politička stranka je planirala u iznosu od 35.000,00 KM, a ostvarila ih je u iznosu od 145.675,80 KM.
- Stranka je planirala troškove goriva u iznosu od 50.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 106.820,68 KM.
- Troškove advokatskih usluga i sudske troškove stranka je ostvarila u iznosu od 22.308,93 KM, iako je iste planirala u iznosu od 10.000,00 KM.
- Troškove električne energije, koje je planirala u iznosu od 45.000,00 KM, stranka je ostvarila u iznosu od 63.980,14 KM.
- Politička stranka je prekoračila i druge planirane troškove i to: troškove knjigovodstvenih usluga za iznos od 1.886,00 KM, troškove stručnih publikacija, časopisa i dnevnih novina za iznos od 2.104,96 KM, troškove kancelarijskog materijala za iznos od 4.299,98 KM, troškove ostalog materijala za iznos od 138,72 KM i ostale materijalne troškove za 74,50 KM.
- Među ostvarenim troškovima, koje politička stranka uopšte nije planirala su: humanitarni rashodi u iznosu od 115.974,25 KM, članarine u iznosu od 7.194,03 KM, dnevnice i putni

¹ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

troškovi u iznosu od 12.833,89 KM, hotelske usluge u iznosu od 6.492,21 KM, troškovi prevoza u iznosu od 18.431,51 KM, troškovi sitnog inventara i autoguma u iznosu od 15.046,72 KM, troškovi reklame i propagande u iznosu od 5.242,48 KM, troškovi poreza u iznosu od 34.734,02 KM, troškovi usluga u iznosu od 48.901,10 KM i neproizvodnih usluga u iznosu od 11.110,07 KM, kamate u iznosu od 320,26 KM, troškovi grijanja u iznosu od 6.601,47 KM, ostali rashodi u iznosu od 93.552,21 KM, rashodi prethodnih godina u iznosu od 83.704,54 KM i novčane kazne u iznosu od 19.979,85 KM.

- (2) Revizijom je utvrđeno da stranka u finansijskom izvještaju nije prijavila troškove u iznosu od 4.904,15 KM, koje su njeni funkcioneri 2022. godine platili biznis karticom političke stranke². Politička stranka je u poslovnim knjigama isplate putem biznis kartice evidentirala kao preplate dobavljačima, bez bilo kakvih evidencija kome su sredstva isplaćivanja i u koju svrhu. Navedeni način isplata stranačkih sredstava evidentan je i u ranijem periodu. U poslovnim knjigama stranke na dan 01.01.2022. godine evidentirane su preplate dobavljačima po osnovu kartičnog plaćanja u iznosu od 24.403,31 KM. Politička stranka nije predložila dokaze u koju svrhu su putem kartičnog plaćanja utrošena sredstva, pa nije utvrđeno da su ista utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom stranke.

S obzirom da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine sredstva u iznosu 797.314,07 KM utrošila mimo programa utroška sredstava i da je izvršila kartično plaćanje u iznosu od 4.904,15 KM, za koje nije utvrđeno u koju svrhu su sredstva utrošena, kako je prethodno navedeno, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 5. stav (4) i člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizijom je utvrđeno da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila evidenciju u poslovnim knjigama i nije prijavila u finansijskom izvještaju nenovčane donacije koje je ostvarila tokom izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine oglašavanjem putem društvenih mreža, besplatnim korištenjem prostora za održavanje predizbornih skupova i korištenjem kancelarijskog prostora bez naknade, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Politička stranka nije uspostavila evidenciju, niti je u finansijskom izvještaju prijavila nenovčane donacije ostvarene internet oglašavanjem njenih kandidata, koje prema podacima sa platforme Facebook iznose 18.433,00 KM, dok za 46 oglasa male vrijednosti i oglašavanje prije službenog početka izborne kampanje nije utvrđen iznos donacija.
- Stranka nije prijavila donacije koje je ostvarila od Irfana Čengića u iznosu od 7.236,00 KM, Dževada Hadžića u iznosu od 135,00 KM, Adnana Štete u iznosu od 2.377,00 KM, Saše Magazinovića u iznosu od 2.254,00 KM, Damira Mašića u iznosu od 1.053,00 KM, Igora Stojanovića u iznosu od 932,00 KM, Damira Filipovića u iznosu od 885,00 KM, Lane Prlić u iznosu od 423,00 KM, Almira Babajića u iznosu od 344,00 KM, Slavka Stjepića u iznosu od 344,00 KM, Belmina Zukana u iznosu od 321,00 KM³, Harisa Fazlagića u iznosu od 317,00 KM⁴, Amina Đulabića u iznosu od 248,00 KM, Armana Zalihića u iznosu od 237,00 KM,

² Troškove su ostvarili: predsjednik stranke u iznosu od 3.202,75 KM i dva funkcionera u iznosu od 1.737,40 KM.

³ Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je, odlukom broj: 05-1-07-5-1877/22 od 11.08.2022. godine, sankcionisana iz razloga što je Belmin Zukan na društvenoj mreži facebook vodio političko oglašavanje prije službenog početka izborne kampanje.

⁴ Politička stranka je odlukama Centalne izborne komisije BiH, od 08.09.2022. godine i od 31.08.2022. godine, sankcionisana iz razloga što je Haris Fazlagić prije službenog početka izborne kampanje sponzorirao objave na društvenim mrežama, te pozivao da se glasa za Socijaldemokratsku partiju Bosne i Hercegovine.

Edima Šatora u iznosu od 205,00 KM, Jasmina Durakovića u iznosu od 198,00 KM, Fatime Mehmedović u iznosu od 180,00 KM, Mersada Draganovića u iznosu od 135,00 KM, Samira Čajića u iznosu od 129,00 KM, Maide Tanović u iznosu od 125,00 KM, Mirze Ahmetovića u iznosu od 113,00 KM, Jasne Duraković u iznosu od 102,00 KM i pravnog lica Cybervision s.d. Velika Kladuša, koje je sponzoriralo promociju Belme Muminović u iznosu od 140,00 KM.

- Fizička lica Lana Prlić, Haris Fazlagić, Amila Hodžić, pored oglašavanja u navedenim iznosima, na platformi Facebook imali su i po jedan oglas u vrijednosti ≤ 100 KM, za koje nije utvrđen donator.
- Oglašavanje na Facebook platformi u iznosima koji su ≤ 100 KM, imali su: Fatima Ibranić Hadžimehić (1 oglas koji je platio Admir Hadžimehić), Dino Nikšić (7 oglasa), Ivan Boban (2 oglasa), Nijaz Helez (8 oglasa koje je platio Mirza Ahmetović)⁵, Ademir Spahić (4 oglasa koje je platio Edin Spahić), Neven Kosorić (1 oglas koji je platio Zorja Marković), Anel Ibeljić (6 oglasa), Vlado Rašić (2 oglasa), Dženan Kapić (3 oglasa koja je platilo pravno lice Svijet tehnike).

Revizijom nije utvrđeno ko je sponzorirao oglašavanje za kandidate stranke: Kasim Kamenica (1 oglas), Ernest Imamović (2 oglasa), Mediha Hasić Mujanović (4 oglasa), Dževad Hadžić (1 oglas), Belma Kapo (1 oglas) i Denis Challenge (1 oglas), pa se smatra da je politička stranka ostvarila donacije od anonimnih donatora, što je suprotno odredbama član 8. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (2) Revizijom je utvrđeno da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila evidencije i nije prijavila u finansijskom izvještaju nenovčane donacije koje je ostvarila korištenjem bez naknade prostorija javnih institucija i javnih ustanova za održavanje 14 predizbornih skupova.

Na osnovu monitoringa izborne kampanje koju je proveo Transparency International u BiH, te snimaka sa predizbornih skupova, koji su dostavljeni Centralnoj izbornoj komisiji BiH, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine za predizborne skupove koristila prostore: Doma kulture Novi Travnik, Centra za mlade Grbavica u Sarajevu, Centra za kulturu Semberija u Bijeljini, Ljetnu pozornicu Općine Ilidža, Multimedijalnu salu Općine Hadžići, prostor Doma kulture Turbe u Travniku, Kinosalu Kulturno-sportskog centra Vogošća, salu Kulturnog centra Gradiška, prostor Doma kulture Općine Bosanska Krupa, sportsku dvoranu Općine Maglaj, prostor Dom kulture Općine Olovo, prostor Bosanskog kulturnog centra Gračanica, Sportsku dvoranu Općine Konjic i prostor Bosanskog kulturnog centra Grada Živinice.

Donacije koje je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine ostvarila od javnih institucija i javnih ustanova su, u skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) tačka b) i h) Zakona o finansiranju političkih stranaka zabranjene političkim strankama.

- (3) Politička stranka je tokom 2022. godine bez plaćanja zakupnine koristila poslovni prostor površine 53 m², koji je Općina Ključ dodijelila na korištenje Udruženju žena „Ključki biseri“ Ključ, a udruženje je prostoriju dodijelilo političkoj stranci. Ovu donaciju Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je prijavila u finansijskom izvještaju na obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje stranka nije imala obavezu da plati) u iznosu od 351,00 KM.

Udruženje žena „Ključki biseri“ Ključ je kroz projekat „Za miran san“ finansirano javnim sredstvima Vlade Federacije BiH u iznosu od 4.101,00 KM, pa je navedena donacija političkoj stranci zabranjena u skladu sa odredbama iz člana 8. stav (1) tačka g) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁶.

⁵ Politička stranka je odlukom broj: 05-1-07-5-3929/22 od 08.09.2022.godine, sankcionisana iz razloga što je Nijaz Helez i OO SDP BiH Centar na društvenoj mreži facebook vodili političko oglašavanje prije službenog početka izborne kampanje.

⁶ U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) tačka g) Zakona, finansiranje političkih stranaka zabranjuje se sindikatima, udruženjima i drugim neprofitnim organizacijama koje se finansiraju javnim sredstvima bez obzira na iznos sredstava.

(4) Politička stranka nije uspostavila evidenciju, niti je u finansijskom izvještaju prijavila nenovčanu donaciju Općine Novi Grad Sarajevo, koju je ostvarila korištenjem poslovnog prostora bez naknade⁷.

c) Politička stranka je prekršila odredbe člana člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

U finansijskom izvještaju politička stranka je prijavila priloge fizičkih lica u iznosu od 123.065,00 KM i priloge pravnih lica u iznosu od 83.250,00 KM. Uvidom u izvode sa transakcijskih računa, utvrđeno je da su na transakcijski račun Glavnog odbora političke stranke uplaćeni prilozi fizičkih lica u iznosu od 114.550,00 KM i prilozi pravnih lica u iznosu od 79.100,00 KM.

S obzirom da prilozi fizičkih i pravnih lica, u iznosu od 12.665,00 KM nisu uplaćeni na transakcijski račun Glavnog odbora političke stranke, prekršene su odredbe člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

d) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁸.

Stranka je primila novčane priloge u iznosu od 13.400,00 KM od pravnih lica koja su 2022. godine imala zaključene ugovore o javnim nabavkama sa organima izvršne vlasti, čija vrijednost prelazi 10.000,00 KM.

- Pravno lice Amitea d.o.o. Mostar, koje je 2022. godine imalo zaključen ugovor o javnim nabavkama sa Gradom Mostarom u vrijednosti od 700.593,08 KM⁹, stranci je uplatilo prilog u iznosu od 1.000,00 KM.
- Politička stranka je primila prilog od pravnog lica KOP i KO d.o.o. Živinice u iznosu od 500,00 KM, pravnog lica Termoglas d.o.o. Živinice u iznosu od 3.000,00 KM, pravnog lica Teracop d.o.o. Živinice u iznosu od 300,00 KM i pravnog lica SE Sarajka d.o.o. Živinice u iznosu od 300,00 KM. Uvidom u akt Grada Živinice, broj: 01/1-04-sl/24. od 10.10.2024. godine utvrđeno je da je Grad 2022. godine zaključio ugovor o javnim nabavkama sa pravnim licem KOP i KO d.o.o. Živinice u vrijednosti 28.009,80 KM, pravnim licem Termoglas d.o.o. Živinice u iznosu od 15.970,50 KM, pravnim licem Teracop d.o.o. Živinice u iznosu od 145.444,19 KM i pravnim licem SE Sarajka d.o.o. Živinice u iznosu od 2.431.612,00 KM.
- Behić-Sanny-Boy d.o.o. Bihać, koje je političkoj stranci uplatilo prilog u iznosu od 1.000,00 KM, imalo je zaključene ugovore o javnim nabavkama sa Gradom Bihaćem u vrijednosti od 133.588,27 KM¹⁰.
- Stranka je primila prilog od pravnog lica Dinamico d.o.o. Kalesija u iznosu od 1.000,00 KM. Uvidom u akt Grada Tuzla, broj: 03-11-15503/2024 S.D. od 11.10.2024. godine, utvrđeno je da je Grad sa navedenim pravnim licem 2022. godine imao zaključen ugovor o javnim nabavkama u iznosu od 292.125,50 KM. Navedeno pravno lice je imalo sklopljene ugovore o javnim nabavkama i sa Općinom Kalesija u vrijednosti od 379.957,93 KM.
- Pravno lice Herceg d.o.o. Srebrenik, koje je političkoj stranci uplatilo prilog u iznosu od 300,00 KM, prema podacima Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog

⁷ Općina Novi Grad Sarajevo je u svom aktu broj: 01-02-14114/23 od 15.08.2023. godine navela da je svim političkim strankama koje imaju vijećnike u ovoj Općini dodijelila poslovne prostore bez plaćanja naknade.

⁸ U skladu sa odredbama iz člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, privatna preduzeća koja su s organima izvršne vlasti na svim nivoima u BiH sklopila ugovor o javnoj nabavci usluga, ugovor o javnoj nabavci roba ili ugovor o javnoj nabavci radova u skladu s propisima o javnim nabavkama u BiH, ne mogu finansijski pomagati političke stranke ako vrijednost ugovora u jednoj kalendarskoj godini prelazi iznos od 10.000,00 KM.

⁹ Ugovor za izvođenje radova na rekonstrukciji i dogradnji vodovodne mreže u naselju Šehovina (navedeno u aktu Grada Mostara broj: 02-11-16141/24 od 09.10.2024. godine)

¹⁰ Navedeno u aktu Grada Bihaća broj: 02/3-11-5530/24 od 11.10.2024. godine

kantona¹¹, imalo je zaključen ugovor o javnim nabavkama sa ministarstvom u iznosu od 141.570,00 KM.

- Politička stranka je primila prilog od pravnog lica Radius d.o.o. Gračanica, u iznosu od 1.500,00 KM, koje je sa Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica imalo zaključen ugovor o javnim nabavkama u iznosu od 1.050.555,38 KM¹².
- Političkoj stranci su uplatila priloge tri pravna lica koja su sa Gradom Srebrenikom imala sklopljene ugovore o javnim nabavkama, a čija vrijednost prelazi 10.000,00 KM. To su: Sančo d.o.o. Srebrenik, koji je stranci uplatio prilog u iznosu od 500,00 KM, Wortmann-metal d.o.o. Srebrenik, koji je uplatio prilog u iznosu od 1.000,00 KM i JATA Group d.o.o. Srebrenik, koji je uplatio prilog u iznosu od 1.000,00 KM.
Prema podacima koje je Grad Srebrenik dostavio Centralnoj izbornoj komisiji BiH svojim aktom broj: 07-1023/24 od 23.12.2024. godine, Grad je imao sklopljene ugovore o javnim nabavkama sa pravnim licem Sančo d.o.o. Srebrenik u iznosu od 56.965,54 KM, ugovore sa pravnim licem Wortmann-metal d.o.o. Srebrenik u iznosu od 14.981,73 KM i sa pravnim licem JATA Group d.o.o. Srebrenik 69 ugovora višemilionske vrijednosti.
- Od pravnog lica Dinalsa d.o.o. Sarajevo politička stranka je primila prilog u iznosu od 1.000,00 KM. Ovo pravno lice je prema podacima Općine Novi Grad Sarajevo, iz akta broj: 02/09-11-2179/24 od 20.12.2024. godine, imalo zaključene ugovore sa Općinom o javnim nabavkama u iznosu od 823.769,02 KM.
- Stranka je primila prilog od pravnog lica Iženjering 1 d.o.o. Jelah, u iznosu od 1.000,00 KM. Navedeno pravno lice je sa Općinom Tešanj imalo sklopljen ugovor o javnim nabavka u vrijednosti od 310.431,90 KM¹³.

e) Politička stranka je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Revizijom je utvrđeno da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila potpune i pravilne evidencije o novčanim tokovima, prihodima i rashodima, obavezama i potraživanjima, te finansijski izvještaj nije popunila na način kako je Centralna izborna komisija BiH propisala Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljnjem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Politička stranka nije uspostavila potpune evidencije ni o troškovima izborne kampanje čime je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15. 1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

(1) Stranka nije uspostavila adekvatan sistem internih kontrola i nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i računovodstvenim načelima, čime je prekršila odredbe člana 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije izvršila popis svoje imovine, odnosno stalnih sredstava, novčanih sredstava i potraživanja, pa nije bilo moguće utvrditi da li stanje imovine, koje je politička stranka iskazala u poslovnim knjigama na dan 31.12.2022. godine odgovara stvarnom stanju.

- Knjigovodstvene evidencije o potraživanjima od kupaca, drugim potraživanjima stranke i obavezama, odnosno njihovom prometu tokom izvještajne godine nisu uspostavljene u skladu sa računovodstvenim propisima.

¹¹ Akt Ministarstva broj: 12/1-11-032028/24 od 12.12.2024. godine

¹² Akt Ministarstva broj: 02-11-1668-1/24 od 13.11.2024. godine

¹³ Ugovor o izvođenju dodatnih i nepredviđenih radova koji nisu uključeni u prvobitno zaključeni Ugovor broj: 02-11-3-4275-30/20 od 10.06.2021.godine

U poslovnim knjigama za 2022. godinu promet kupaca i promet dobavljača je iskazan u višestruko većem iznosu od ostvarnog prometa. Iako se u skladu sa računovodstvenim propisima poslovne knjige zaključuju poslije knjiženja svih poslovnih promjena i obračuna na dan završetka poslovne godine, stranka je u poslovne knjige za izvještajnu 2022. godinu, umjesto početnih salda, prenijela ukupan promet potraživanja od kupaca i ukupan promet obaveza prema dobavljačima iz prethodnih godina.

- U poslovnim knjigama stranke evidentirana su potraživanja od 37 kupaca, nastala u ranijim godinama, u iznosu od 89.469,11 KM. Osim početnog salda na dan 01.01.2022. godine u navedenom iznosu, nije evidentiran drugi promet. Na isti dan su evidentirane i preplate devet kupaca u iznosu od 3.545,17 KM. Tokom revizije politička stranka nije predložila dokaze kada su potraživanja nastala, da li su korišteni zakonom propisani instrumenti za njihovu naplatu, te da li su potraživanja naplativa. Takođe, stranka nije predložila podatke ni o preplaćenim potraživanjima.
- Stranka je u poslovnim knjigama za 2022. godinu iskazala sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca u iznosu od 79.370,10 KM, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 13.413,82 KM i ostala potraživanja od uposlenih u iznosu od 8.843,80 KM, za koja nema dokaze kada su ista nastala i od koga stranka potražuje navedena sredstva.
- Navedeni način evidentiranja prometa kupaca, te sumljivih i spornih potraživanja politička stranka prakticira od 2018. godine. Stranka je sumnjiva i sporna potraživanja u iznosima navedenim za 2022. godinu evidentirala i 2018. godine, što je navedeno u izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja - Opći izbori 2018. godine, broj: 03-07-6-298/19 od 22.06. 2020. godine.

U skladu sa računovodstvenim propisima Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je bila obavezna svake godine izvršiti analizu naplativosti potraživanja i izvršiti određena korektivna knjiženja nenaplativih potraživanja na račun rashoda stranke.

- Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u poslovnim knjigama na dan 31.12.2022. godine evidentirala dugovna salda dobavljača u iznosu od 559.934,57 KM, što je suprotno računovodstvenim propisima i računovodstvenim načelima.
2. Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila pomoćnu knjigu stalnih sredstava, koja su u poslovnim knjigama evidentirana u neto vrijednosti od 5.311.911,52 KM. Takođe, stranka nije izvršila popis stalnih sredstava na dan 31.12.2022. godine, te se ne može tvrditi da li iznosi evidentirani u poslovnim knjigama odražavaju stvarnu vrijednost imovine političke stranke, kao i da li je stranka ostvarila neki prihod ili rashod¹⁴.
- Revizijom je utvrđen propust kod evidentiranja vrijednosti građevinskog objekta u Stocu. U poslovnim knjigama, na stalnim sredstvima (*konto 00105 – Zgrada Stolac*), politička stranka je objekat knjižila u vrijednosti od 378.455,00 KM. U toku revizije utvrđeno je da je navedenu nekretninu Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine 2018. godine dala u zakup pravnom licu Eso-promet d.o.o. Stolac, na korištenje u periodu od 40 godina uz obavezu ulaganja u objekat u iznosu od 1.766.912,50 KM. Na osnovu raspoložive dokumentacije, odnosno računa pravnog lica Eso-promet d.o.o. Stolac broj: 76/2021 od 15.03.2021. godine, o prefakturisanim građevinskim radovima političkoj stranci na objektu, utvrđena su ulaganja u iznosu od 442.792,35 KM¹⁵.

¹⁴ Svako odstupanje od stvarne vrijednosti sredstava, koja se utvrđuje popisom na dan 31.12. izvještajne godine, rezultira prihodima ili rashodima, u zavisnosti da li je popisom utvrđen višak ili manjak.

¹⁵ Navedeno je potvrdilo pravno lice Eso-promet d.o.o. Stolac, svojim aktom broj: 4-EP/2025 od 13.01.2025. godine, te je navelo da nije izvršilo sve svoje obaveze prema Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine, koje se odnose na zakup poslovnog prostora na period od 40 godina.

Navedeno ukazuje na činjenicu da politička stranka nije uspostavila tačne evidencije o vrijednosti svoje imovine.

(2) Revizijom je utvrđeno da promet novčanih sredstava, koji je stranka evidentirala u poslovnim knjigama i prijavila finansijskom izvještaju ne odgovara prometu sa izvoda banke.

- Putem transakcijskog računa kod UniCredit banke broj: 3387202238391015 stranka je prikazala početno stanje na dan 01.01.2022. godine u iznosu od 5.342,07 KM, prilive sredstva u iznosu od 23.881,82 KM, odliv odnosno isplate sredstva u iznosu od 11.445,39 KM i stanje na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 17.778,50 KM.

Uvidom u izvode sa ovog transakcijskog računa utvrđene su uplate na račun u iznosu od 1.686.797,32 KM i isplate sa računa u iznosu od 1.674.360,89 KM. Prenos budžetskih sredstva drugim organizacionim dijelovima stranka je evidentirala storniranjem uplata i isplata sa ovog računa.

- Na posebnom računu za finansiranje troškova izborne kampanje broj: 3387302205322158 kod UniCredit banke stranka je prijavila uplate u iznosu od 876.975,58 KM i isplate u iznosu od 877.067,51 KM. Na izvodima banke sa navedenog računa banka je evidentirala uplate u iznosu od 935.075,17 KM i isplate u iznosu od 935.166,74 KM.
- Stranka je promet putem transakcijskog računa broj: 3383202266361165 iskazala u manjem iznosu za 13.629,51 KM od ostvarenog, a putem računa broj: 3387302205131262 u manjem iznosu za 1.269,00 KM.
- Politička stranka je u finansijskom izvještaju prijavila transakcijski račun broj: 3389102200511547 koji je prema podacima UniCredit banke ugašen 2019. godine i račun broj: 3387202254453245 koji je ugašen 2021. godine.
- Četiri računa kod UniCredit banke: račun broj: 3387202238471331, račun broj: 3387202288853616, račun broj: 3387302205067048 i račun broj: 3387202238365213 stranka je u finansijskom izvještaju prijavila sa stanjem sredstva 0,00 na dan 31.12.2022. godine. Prema podacima UniCredit banke stanje sredstva na dan 31.12.2022. godine na prvom računu je bilo 13,26 KM, na drugom računu 8,83 KM, trećem računu 53,55 KM i četvrtom računu 260,27 KM.

Na navedeni način odnosno pogrešnim evidentiranjem prometa putem transakcijskih računa politička stranka je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

(3) Politička stranka nije uspostavila sistem finansijskog izvještavanja o prometu sredstava putem blagajne u skladu sa računovodstvenim propisima i odredbama člana 12. Pravilnika.

- U poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju politička stranka je sredstva na blagajni kod 64 organizaciona dijela iskazala u nepostojećim novčanim apoenima.
- Stranka nije vršila popis sredstva na blagajni na dan 31.12.2022. godine, pa revizijom nije potvrđeno da sredstva koja je kod 110 organizacionih dijelova u izvještaju prijavila u ukupnom iznosu od 148.496,58 KM odgovaraju stvarnom stanju gotovine na navedeni datum.
- Blagajnička dokumentacija Glavnog odbora Socijaldemokratske partije, putem koje su evidentirane uplate sredstava na blagajnu u iznosu od 15.700,00 KM i isplate u iznosu od 14.792,99 KM ne sadrži brojeve i datume blagajničkih naloga, niti su nalozi potpisani od strane blagajnika i kontrolora.
- Uvidom u blagajničku dokumentaciju KO SDP Srednjobosanskog kantona, putem koje su evidentirane isplate sredstva u iznosu od 10.147,31 KM, utvrđeno je da nalozi za isplatu nisu potpisani od strane osoba, kojima su sredstva isplaćena.

- Blagajnička dokumentacija GO SDP Banja Luka, o isplata sredstva u iznosu od 1.249,67 KM, takođe nije potpisana od strane primalaca sredstva.
- (4) Revizijom je utvrđeno da stranka nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije u finansijskom izvještaju prijavila dio prihoda.
1. Stranka je u finansijskom izvještaju prihod od imovine iskazala u manjem iznosu za 1.880,34 KM, tako što je predškolsku ustanovu Dječji vrtić Sunce oslobodila plaćanja zakupnine za jedan mjesec. Fakturu na iznos od 1.880,34 KM, što sa PDV iznosi 2.200,00 KM, stranka je stornirala, umjesto da oslobađanje od plaćanja tretira kao donaciju datu navedenoj ustanovi.
 2. Stranka u finansijskom izvještaju nije prijavila nenovčane donacije, kao što je navedeno u nalazu pod b), čime je prekršila odredbe člana 18. Pravilnika.
 3. Dio prihoda iz budžeta stranka nije prijavila u skladu sa odredbama člana 19. Pravilnika.
 - Politička stranka nije prijavila u izvještaju prihod koji je ostvarila iz budžeta Općine Kladanj u iznosu od 1.240,60 KM.
 - Prihod iz budžeta grada Srebrenika, u izvještaju je prijavila kao prihod iz Općine Srebrenica.
 - Iz budžeta Grada Sarajeva politička stranka je ostvarila prihod u iznosu od 17.435,70 KM. U finansijskom izvještaju je kao prihod iz budžeta prijavila iznos od 8.428,56 KM, dok je iznos od 9.007,14 KM prijavila kao članarinu.
- (5) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila potpune, blagovremene i ispravne evidencije o svojim rashodima.
1. Politička stranka je u finansijskom izvještaju iskazala rashode iz prethodnih godina u iznosu od 83.704,54 KM, što potvrđuje činjenicu da troškovi nisu evidentirani u momentu kada je stranci pružena usluga ili prodat proizvod, što je suprotno računovodstvenim propisima i odredbama člana 11. stav (1) i člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.
 2. Stranka nije prijavila trošak zakupnine poslovnog prostora kod svojih sedam organizacionih dijelova.
 - Organizacioni dio političke stranke u Sanskom Mostu koristio je općinski poslovni prostor, čija je zakupnina prema podacima Općine za 2022. godinu, iznosila 599,40 KM.
 - Trošak zakupnine poslovnog prostora koji je koristio organizacioni dio stranke u Općini Centar Sarajevo, prema podacima ove Općine, 2022. godine iznosio je 1.263,60 KM.
 - Stranka nije prijavila trošak zakupnine koji je koristio njen organizacioni dio u Općini Novi Grad Sarajevo.
 - Organizacioni dio stranke u Doboju je 2022. godine koristio dva poslovna prostora (jedan prostor 16 m² a drugi 30,83 m²), čija zakupnina prema podacima Grada Doboja iznosi 1.690,95 KM.
 - Politička stranka nije prijavila trošak zakupnine organizacionog dijela na Ilidži, koji prema podacima Općine iznosi 982,80 KM.
 - Stranka nije prijavila zakupninu poslovnog prostora, koji je koristio njen organizacioni dio u Donjem Vakufu. Prema dostupnim podacima Općine Donji Vakuf zakupnina za 2022. godinu je iznosila 1.950,00 KM.

- Organizacioni dio stranke u Gradišci ostvario je trošak zakupnine u iznosu od 5.850,00 KM, koji politička stranka nije prijavila u finansijskom izvještaju¹⁶.
3. Kod pet organizacionih dijelova stranke u izvještaju nisu prijavljeni stvarni troškovi zakupnine poslovnih prostora.
- Kod organizacionog dijela stranke u Kalesiji prijavljena je zakupnina prostora u iznosu od 73,28 KM, dok ista prema podacima Vlasnika prostora, odnosno Općine Kalesija iznosi 422,83 KM.
 - Kod organizacionog dijela stranke u Tesliću zakupnina je u izvještaju prijavljena u iznosu od 184,08 KM, iako ista prema podacima Opštine iznosi 276,12 KM.
 - Za organizacioni dio stranke u Vogošći trošak zakupnine je prijavljen u izvještaju u iznosu od 234,00 KM. Prema podacima Općine Vogošća zakupnina poslovnog prostora je iznosila 3.285,36 KM.
 - Trošak zakupnine poslovnog prostora u Gradačcu stranka je prijavila u iznosu od 1.126,59 KM. S obzirom da nije imala obavezu plaćanja zakupnine, stranka je prijavila nenovčanu donaciju, ali u iznosu od 795,24 KM.
 - Kod Glavnog odbora Socijaldemokratske partije BiH u izvještaju je prijavljen trošak zakupnine poslovnog prostora u iznosu od 6.109,64 KM. Ovaj organizacioni dio stranke ima vlastiti poslovni prostor, te prema tome nije mogao ostvariti navedeni trošak.
4. Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je zaključila ugovor sa pravnim licem Eso-promet d.o.o. Stolac, broj: 05-16-46/18 od 06.02.2018. godine, kojim ovom pravnom licu daje u zakup poslovni prostor površine 862 m² na korištenje u periodu od 40 godina. Ugovorena je cijena zakupa od 4,85 KM/m², koja će se kompenzirati uložnim sredstvima zakupca u renoviranje i adaptaciju prostora u vrijednosti od 1.766.912,50 KM, dok će se iznos od 240.000,00 KM, uplaćivati Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine u mjesečnim iznosima od 500,00 KM tokom ugovorenog perioda zakupa.
- Istim ugovorom obje strane su se dogovorile da se sredstva koja pravno lice Eso-promet d.o.o. Stolac treba mjesečno plaćati političkoj stranci, kompenziraju sa davanjem poslovnog prostora na korištenje Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine u Gradu Stocu, po cijeni od 500,00 KM mjesečno.
- U finansijskom izvještaju za 2022. godinu kao i prethodnom periodu, nakon zaključivanja navedenog ugovora, politička stranka nije iskazala troškove zakupa poslovnog prostora, koji prema odredbama ugovora iznose 6.000,00 KM godišnje. Takođe, stranka u finansijskim izvještajima nije iskazala ni druge troškove, koji bi ukazali da je u Gradu Stocu koristila poslovni prostor, koji je prema odredbama ugovora Socijaldemokratsku partiju Bosne i Hercegovine godišnje košta 6.000,00 KM.
5. Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u finansijskom izvještaju prijavila humanitarne rashode u iznosu od 115.974,25 KM. Revizijom je utvrđeno da su organizacioni dijelovi političke stranke, koji su bili predmet revizije isplatili sredstva fizičkim licima, koja imaju karakter ličnih primanja, a pri tome nisu obračunali niti platili porez i doprinose u skladu sa poreznim propisima.
- Kod KO SDP Srednjobosanskog kantona utvrđene su isplate novčane podrške članovima stranke, u iznosu od 10.843,00 KM, na koje nisu plaćeni porezi i doprinosi, iako se radi o ličnim primanjima.

¹⁶ U poslovnim knjigama, na dobavljačima evidentirana je obaveza i isplata sredstva pravnom licu Berza-Trading d.o.o. Bosanska Gradiška za zakupninu u iznosu od 5.850,00 KM

- GO SDP Tuzla je isplatio pomoći po zahtjevu fizičkih lica u iznosu od 18.000,00 KM, na koje takođe nije obračunat i plaćen porez i doprinos. Dio isplata je izvršen gotovinski, putem blagajne, što je suprotno finansijskim propisima i Uredbi o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.
6. Uvidom u strukturu troškova GO SDP Tuzla utvrđeni su troškovi reprezentacije u iznosu od 20.366,82 KM, što čini 25,35% ukupnih troškova ovog organizacionog dijela stranke, te troškovi goriva u iznosu od 14.661,48 KM, što čini 18,25% ukupnih troškova.
Većina navedenih troškova je isplaćena gotovinski iz blagajne. Blagajničke evidencije nisu uspostavljene na način da se može utvrditi identitet osoba kojima su isplaćena sredstva, iako su ispale za reprezentaciju vršene u iznosima većim od 800,00 KM i isplate za gorivo u iznosima većim od 3.000,00 KM.
Kod ovog organizacionog dijela stranke nisu evidentirani troškovi službenih putovanja, pa nije utvrđeno kome su isplaćena sredstva za gorivo, kao ni karakter tih isplata sa poreznog aspekta.
 7. Stranka u finansijskom izvještaju nije izvršila pravilnu klasifikaciju dijela troškova. Troškove amortizacije je iskazala kao gubitke od rashodovanja stalnih sredstava, u iznosu od 98.237,63 KM.
- (6) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila potpune, pravovremene i adekvatne evidencije o troškovima izborne kampanje čime je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.
1. Politička stranka je u postizbornom finansijskom izvještaju troškove izborne kampanje prijavila u iznosu od 885.588,63 KM, a u godišnjem finansijskom izvještaju u iznosu od 950.952,21 KM. Navedeno potvrđuje činjenicu da stranka nije uspostavila pravovremene evidencije o troškovima.
 2. Uvidom u finansijsku dokumentaciju političke stranke i ugovore o nabavci promotivnog materijala, zaključene sa dobavljačima, utvrđeno je da nisu evidentirane sve nabavke materijala, niti sve usluge pružene u svrhu izborne kampanje.
 - Politička stranka nije evidentirala u poslovnim knjigama i nije iskazala u finansijskom izvještaju troškove zakupa reklamnih površina u iznosu od 1.333,80 KM koje je platila pravnom licu Studio Vag d.o.o. Donji Vakuf na osnovu Ugovora o poslovnoj saradnji zaključenog 04.08.2022. godine. Usluga je plaćena 15.08.2022. godine na osnovu ponude dobavljača broj: 66/2022.
 - Stranka nije evidentirala trošak obezbjeđenja predizbornog skupa u dvorani Mejdan Tuzla, po računu pravnog lica Sector Security d.o.o. Banja Luka PJ Tuzla, broj: YF 01/2290000280 od 30.09.2022. godine na iznos 1.170,00 KM. Račun je plaćen 18.10.2022. godine.
 - Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je sa obrtom „EUROPIK“ VI. Mirzet Gergić iz Tuzle, 10.06.2022. godine zaključila ugovor o poslovnoj saradnji u vrijednosti od 118.755,00 KM sa uračunatim PDV. Navedeni obrtnik se obavezao da obezbijeti oglašavanje političke stranke putem 97 bilborda, plakata na 20 autobuskih stajališta i 585 kvadrata cerade u periodu od 30 dana. Ugovoreno je plaćanje u mjesečnim ratama i to: 20.07. 2022. godine u iznosu od 18.000,00 KM, 20.09.2022. godine u iznosu od 20.000,00 KM, 20.10.2022. godine u iznosu od 30.000,00 KM, 20.11.2022. godine u iznosu od 30.000,00 KM i 20.12.2022. godine u iznosu od 20.755,00 KM.
Politička stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentirala nabavke promotivnog materijala od navedenog dobavljača u iznosu od 47.416,00 KM, koji je 2022. godine isplatila dobavljaču.

3. Za dio nabavki materijala i usluga nije moguće potvrditi da su izvršene u svrhu izborne kampanje, iako ih je politička stranka u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentirala kao troškove izborne kampanje.
- Pravno lice Platinium d.o.o. Tuzla je 30.09.2022. godine je putem računa broj: 511-1704/22 fakturisalo Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine promotivni materijal, koji se dijeli biračima, u iznosu od 76.992,43 KM¹⁷. Na računu je naveden datum isporuke 30.09.2022. godine. Politička stranka prilikom revizije nije predložila dokaze o tome ko je preuzeo fakturisani materijal, te kada je podijeljen biračima, s obzirom da su Opći izbori održani 02.10.2022. godine, a kojima je prethodila izborna šutnja 24 sata, kada je zabranjena bilo kakva promocija političkih subjekata.
4. Politička stranka je u finansijskom izvještaju izvršila pogrešnu klasifikaciju dijela troškova izborne kampanje.
- U finansijskom izvještaju na obrascu 4-2 (*troškovi izborne kampanje*) stranka je iskazala troškove štampanja, umnožavanja i slanja predizbornog materijala biračima u iznosu od 60.090,56 KM.
- Uvidom u finansijsku dokumentaciju stranke, odnosno račune dobavljača, utvrđene su i druge nabavke materijala koji se šalje biračima u iznosu od 94.866,95 KM, a čije troškove stranka nije pravilno klasifikovala i u skladu sa odredbama iz člana 23. stav (6) Pravilnika. Pravno lice Platinium d.o.o. Tuzla, političkoj stranci je ispostavilo fakture za ovu vrstu materijala putem računa broj: 474-1334/22 od 13.09.2022. godine na iznos od 5.744,54 KM, računa broj: 506-1334/22 od 27.09.2022. godine na iznos od 12.129,98 KM i računa broj: 511-1704/22 od 30.09.2022. godine na iznos od 76.992,43 KM.
- U troškove izborne kampanje politička stranka je svrstala usluge po računima pravih lica: Putnik prevoz d.o.o. Bosanska Krupa broj: 0037/2022 od 04.07.2022. godine na iznos od 2.500,00 KM i Transturist d.d. Tuzla, broj: 924-1346 od 31.08.2022. godine na iznos od 2.190,00 KM. S obzirom da se radi o uslugama prevoza, te da su iste izvršene prije službenog početka izborne kampanje, u pitanju su režijsko-administrativni troškovi.
 - Uvidom u ugovor, zaključen dana 10.06.2022. godine između pravnog lica Colosseum d.o.o. Tuzla i Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da se politička stranka obavezuje da u četiri rate plati reklamiranje izborne kampanje putem bilborda, u ukupnom iznosu od 12.870,00 KM sa PDV-om, počev od 20.07.2022. godine.
- Stranka je dvije rate iz ugovora, tj. račune pravnog lica Colosseum d.o.o. Tuzla, broj: 00-360-000103 od 10.06.2022. godine u iznosu od 2.000,00 KM i broj: 22-360-000223 od 02.11.2022. godine u iznosu od 3.500,00 KM, umjesto na troškovima izborne kampanje, evidentirala kao režijsko-administrativne troškove na obrascu 4-1 (konto 40123 - ostala zakupnina i kontu 40132 - troškovi reklame i propagande u zemlji.
- Račune dobavljača: D.S.O. Promus Tuzla, broj: 28/22-001 od 04.10.2022. godine na iznos od 2.000,00 KM, OBN d.d. Sarajevo, broj: 22/01300 od 08.09.2022. godine na iznos 19.199,70 KM, Smart televizija d.o.o. Tešanj, broj: 179/22 od 02.10.2022. godine na iznos od 819,00 KM i Glas Drine d.o.o. Sapna, broj: 304-22 od 21.09.2022. godine na iznos 520,65 KM, koji se odnose na troškove izborne kampanje, stranka je iskazala kao režijsko-administrativne troškove na obrascu 4-1 godišnjeg finansijskog izvještaja, kao usluge oglašavanja u dnevnim novinama (*na kontu broj 401574*), u ukupnom iznosu od 23.331,08 KM. Navedeni troškovi predstavljaju troškove izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine.

(7) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim obavezama.

¹⁷ Promotivni materijal je fakturisani u sljedećim količinama: 12.000 hemijskih olovaka, 19.950 upaljača, 15.600 privjesaka, 19.000 balona i 6.764 majice.

U poslovnim knjigama i završnom računu za 2022. godinu politička stranka je iskazala obaveze u iznosu od 1.228.669,66 KM, a u finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, obaveze na dan 31.12.2022. godine prijavila je u iznosu od 1.803.848,93 KM, koje se sastoje od novčanih pozajmica u iznosu od 115.000,00 KM i ostalih obaveza u iznosu od 1.688.848,93 KM.

1. Kontrolom novčanih pozajmica, koje je stranka u izvještaju islazala prema pravnom licu Robot General Trading Co d.o.o. Sarajevo u iznosu od 100.000,00 KM i pravnom licu Fenix AS d.o.o. Srebrenik u iznosu od 15.000,00 KM, utvrđeno je da ne predstavljaju stvarne obaveze političke stranke na dan 31.12.2022. godine.

Na osnovu raspoložive dokumentacije, utvrđeno je da stranka izvršila povrat pozajmice pravnom licu Fenix AS d.o.o. Srebrenik u iznosu od 12.205,18 KM, tako što je OO SDP BiH Srebrenik zaključio tri ugovora o cesiji sa Gradom Srebrenikom i navedenim pravnim licem da se sredstva, koja se izdvajaju iz budžeta Grada za finansiranje političke stranke preusmjere na račun povjerioca Fenix AS d.o.o. Srebrenik. Na osnovu Ugovora o cesiji od 18.10.2019. godine, pravnom licu Fenix AS d.o.o. Srebrenik uplaćena su sredstva u iznosu od 7.832,19 KM, ugovora od 10.02.2020. godine uplaćena su sredstva u iznosu od 2.382,24 KM i ugovora od 22.05.2020. godine uplaćena su sredstva u iznosu od 2.440,75 KM.

Za pozajmicu pravnog lica Robot General Trading Co d.o.o. Sarajevo u iznosu od 100.000,00 KM, koja je stranci data 2018. godine, nije predložen aneks ugovora, niti drugi dokaz na osnovu koga bi se mogla potvrditi navedena obaveza Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine.

2. U poslovnim knjigama političke stranke obaveza prema dobavljačima na dan 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 464.827,76 KM, a u finansijskom izvještaju koji je stranka podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH iste su prijavljene u iznosu od 1.061.292,04 KM.

Kontrolom analitičkih kartica dobavljača političke stranke, utvrđena su dugovna salda na 605 kartica, u ukupnom iznosu od 559.934,57 KM, što nije svojstveno računovodstvenim propisima. Revizijom je utvrđeno da je politička stranka u poslovnim knjigama, na osnovu izvoda banke, knjižila samo isplate sredstava dobavljačima, bez knjiženja računa dobavljača, pa samim time troškova i obaveza u navedenom iznosu.

3. Na osnovu konfirmacija obaveza sa dobavljačima i revizijskih dokaza pribavljenih iz eksternih izvora, utvrđeno je da stranka nije ni u poslovnim knjigama, ni u finansijskom izvještaju iskazala stvarne obaveze prema određenom broju dobavljača.

S obzirom da politička stranka nije dostavila sve tražene konfirmacije obaveza, odnosno izvode otvorenih stavki na dan 31.12.2022. godine, potvrđene od strane dobavljača, u procesu revizije su korišteni dokazi koji su pribavljeni od dobavljača Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine.

- Politička stranka je evidentirala u poslovnim knjigama i prijavila u finansijskom izvještaju obavezu prema pravnom licu Metromedia d.o.o. Banja Luka u iznosu od 147.701,18 KM. Navedeno pravno lice je Centralnoj izbornoj komisiji BiH 15.01.2025. godine odgovorilo da sa Socijaldemokratskom partijom Bosne i Hercegovine nema registrovan promet, pa samim time nema ni potraživanja, te uputilo da se obratimo njihovm povezanom pravnom licu sa sjedištem u Sarajevu.

Metomedia je na upit Centralne izborne komisije BiH dostavila akt broj: 396-D-02/25 od 11.02.2025. godine, skupa sa analitičkim karticama kupca Socijaldemokratka partija Bosne i Hercegovine i pregledom potraživanja, koja ukupno iznose 230.437,37 KM.

- Prema pravnom licu Plumber d.o.o. Tuzla stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju iskazala obavezu u iznosu od 19.536,00 KM. Navedeno pravno lice je 03.01.2022. godine donijelo odluku o otpisu potraživanja od Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine u iznosu od 19.236,00 KM, navodeći da se otpis vrši radi neadekvatno

obavljenog posla. Danom donošenja odluke, Plumber d.o.o. Tuzla je isknjižio navedeno potraživanje, pa obaveza političke stranke iznosi 300,00 KM.

- Prema pravnom licu Dnevne nezavisne novine Banja Luka politička stranka je u poslovnim knjigama evidentirala obaveze u iznosu od 11.051,00 KM i prijavila ih u finansijskom izvještaju na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 11.729,60 KM. Navedeno pravno lice je dostavilo odgovor da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine 2022. godine nije bila njihov kupac.
 - Politička stranka je u poslovnim knjigama iskazala obaveze i potraživanja od pravnog lica Eso-promet d.o.o. Stolac u iznosu od 442.792,35 KM, te obaveze u finansijskom izvještaju u istom iznosu. Pomenuto pravno lice je u svom aktu broj: 4-EP/2025 od 13.01.2025. godine navelo da je izvršena kompenzacija obaveza i potraživanja sa Socijaldemokratskom partijom Bosne i Hercegovine u navedenom iznosu.
4. Politička stranka nije uskladila stanje svojih obaveza sa iznosima koje su potvrdili njeni dobavljači.
- Općina Kakanj, Zavod za planiranje i izgradnju Općine Kakanj, je u svom izvodu otvorenih stavki na dan 31.12.2022. godine naveo da od Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine ima potraživanja u iznosu od 327,12 KM. U finansijskom izvještaju stranka je prijavila obaveze u iznosu od 11.456,23 KM, dok ih je u poslovnim knjigama knjižila u iznosu od 16,67 KM.
 - SUR Restoran Dubrovnik iz Zenice je u izvodu otvorenih stavki naveo da na dan 31.12.2022. godine nema potraživanja od Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine. Međutim stranka je u poslovnim knjigama evidentirala obavezu u iznosu od 11.611,78 KM, a u finansijskom izvještaju u iznosu od 10.529,68 KM.
- (8) Revizijom je utvrđeno da potvrde o primljenim priložima od fizičkih i pravnih lica politička stranka nije izdala na način kako je propisano u članu 6. Pravilnika.
- Uvidom u potvrde o primljenim priložima od fizičkih i pravnih lica utvrđeno je da dio potvrda ne sadrži adresu donatora, kao ni broj ličnog dokumenta donatora.
 - Kod dijela potvrda izdatim fizičkim licima, utvrđeno je da serijski broj potvrde naveden na obrascu 3-a finansijskog izvještaja (*prilozi fizičkih lica*), ne odgovara broju potvrde izdate donatoru.
 - Stranka nije izdala potvrde o primljenim priložima od fizičkog lica Jelene Pekić u iznosu od 1.000,00 KM, te pravnih lica Sančo d.o.o. Srebrenik u iznosu od 500,00 KM i Wortmannn-metal d.o.o. Srebrenik u iznosu od 1.000,00 KM.
- (9) Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije političke stranke, utvrđeni su nedostaci kod dijela knjigovodstvenih isprava o nastalim poslovnim događajima. U skladu sa računovodstvenim propisima, sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja, potpise osoba kojima se potvrđuje da je materijal isporučen, odnosno usluga izvršena i sl.
- Računi pravnih lica: AAP electronic d.o.o. Banja Luka, broj: IF-00213-1-22 od 30.08.2022. godine na iznos od 13.821,21 KM, JU "Centar za zaštitu, razvoj i promociju turizma" Banovići, broj:112/2022 od 06.10.2022. godine na iznos od 1.170,00 KM, Set up S d.o.o. Tuzla, broj: I01-002-450/2022 od 29.09.2022. godine na iznos od 3.510,00 KM i Aero Exclusive d.o.o. Sarajevo, broj: 4239/1 od 16.09.2022. godine na iznos od 2.035,80 KM, nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem promotivnog materijala.

- Po računima dobavljača Platinum d.o.o. Tuzla, broj: 506-1334/22 od 27.09.2022. godine na iznos 12.129,98 KM, broj: 474-1334/22 od 13.09.2022. godine na iznos od 5.774,54 KM i broj: 511-1704/22 od 30.09.2022. godine na iznos od 76.992,43 KM, nije potvrđen prijem promotivnog materijala, dok računi Info media group d.o.o. Banja Luka, broj: 657/22 od 30.09.2022. godine na iznos 27.253,83 KM i Impact media design & social media marketing Tešanj, nisu potpisani od strane korisnika usluge, odnosno Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine.
- Računi dobavljača: CPU printing company d.o.o. Sarajevo, broj: 22-CPU-0814 od 12.09.2022. godine na iznos od 18.661,50 KM i Remix štamparija vl. Rezaković Mirsad Visoko, broj: 320 od 29.09.2022. godine na iznos od 2.778,75 KM, ne sadrže potpis primaoca robe, niti je potvrđen prijem promotivnog materijala.
- Na računima pravnih lica: Lilium d.o.o. Sarajevo, broj: 3780-9/22 od 16.09.2022. godine na iznos od 7.020,00 KM, Hayat d.o.o Sarajevo, broj: 22-362-001526 od 26.09.2022. godine na iznos 8.603,01 KM i broj: 22-362-001520 od 27.09.2022. godine na iznos 10.475,89 KM, JP Radio-Televizija TK d.o.o. Tuzla, broj: 595/2022-120-U od 27.09.2022. godine na iznos od 3.795,48 KM i broj: 594/2022-120-U od 27.09.2022. godine na iznos 3.790,80 KM, za pružene usluge oglašavanja, navedena je količina jedan (1), po cijeni koja je jednaka ukupno fakturisanom iznosu na računu.
Na osnovu navedenih računa nije moguće utvrditi obim pruženih usluga, niti pojedinačne cijene usluga, koje su navedena pravna lica pružila političkoj stranci.
- Na računu pravnog lica Slobodna.ba d.o.o. Sarajevo, broj: 000082 od 14.09.2022. godine na iznos od 2.000,00 KM za usluge oglašavanja na portalu Slobodna Bosna, navedena je količina jedan (1), dok na računu od pravnog lica Depo d.o.o. Sarajevo, broj: 105-2022 od 13.09.2022. godine na iznos 2.340,00 KM, na kojem je stranci fakturisana predizborna kampanja na portalu www.depo.ba za septembar 2022, nije navedena količina oglašavanja. Na osnovu navedenih računa nije moguće utvrditi obim usluga koje su navedena pravna lica pružila političkoj stranci, niti cijene oglašavanja.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹⁸ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Prema podacima Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 1.972.460,16 KM. Politička stranka je u Godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu prijavila troškove izborne kampanje u iznosu od 950.952,21 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa programom utroška sredstava i isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,***

¹⁸ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

- *da prijavljuje sve priloge, bez obzira na koji način ih ostvaruje,*
- *da sve priloge uplaćuje na račun centrale stranke,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da u skladu sa odredbama člana 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka uspostavi interne finansijske kontrole radi sprečavanja pogrešnog evidentiranja prihoda, rashoda i obaveza, te da obrati pažnju na ispravnost i relevantnost knjigovodstvenih isprava,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi i vodi blagovremene, pravilne i potpune evidencije o stalnim sredstvima, novčanim sredstvima, prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa podzakonskim aktima Centralne izborne komisije BiH i*
- *da potvrde o primljenim priložima izdaje u skladu sa odredbama član 6. Pravilnika.*

Posebno se preporučuje:

- *da izvrši popis stalnih sredstava i da u poslovnim knjigama uspostavi evidencije po vrstama imovine, količini i vrijednosti,*
- *da usaglasi svoje obaveze sa kupcima i dobavljačima i provede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama, i*
- *da poštuje i druge propise, prevashodno poreske, iz kojih stranci proističu dodatne obaveze i troškovi.*

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Opći izbori 2022. godine.

Zahvaljujemo se osobi ovlaštenoj za finansijske izvještaje na korektnoj saradnju tokom obavljanja revizije.

Pomoćnik revizora

Dragomir Elez

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić